

ROLE SOUKROMÉHO ŠKOLSTVÍ V ČESKÉM VZDĚLÁVACÍM SYSTÉMU

Konference Školství 2017, 22. listopadu 2016

Pavla Katzová, tajemnice Sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska

CO TO JE „SOUKROMÉ ŠKOLSTVÍ“?

- × v rámci regionálního školství podle školského zákona
- × pojem soukromé školství = „školy a školská zařízení nezřizované státem, krajem, obcí, svazkem obcí nebo registrovanou církví nebo náboženskou společností“
- × společným jmenovatelem – jiný zřizovatel než veřejná správa či církev či náboženská společnost
- × velice pestrá skupina lišící se:
 - + **druhem vykonávané činnosti** (od mateřských škol až po vyšší odborné školy, a různé druhy školských zařízení),
 - + **skladbou oborů vzdělání** (od všeobecně vzdělávacích přes v zásadě všechny oblasti odborných oborů vzdělání),
 - + **velikostí** (od škol s několika desítkami žáků až po školy čítající bezmála dva tisíce žáků),

- + **posláním a motivací** (školy zaměřující se na inkluzivní vzdělávání; školy využívající alternativní metody vzdělávání; školy připravující zaměstnance pro určité firmy „na míru“; školy vzniklé jako občanské iniciativy v místech, kde kapacity veřejných škol nereagovaly dostatečným způsobem na demografický růst; školy, které prostě chtějí dělat vzdělávání po svém),
- + **kvalitou** (mezi soukromými školami jsou školy hodnocené Českou školní inspekcí dlouhodobě nejlépe v celé České republice, stejně tak jako školy „špatné“, zřizované zcela účelově)
- + **charakterem zřizovatele**
 - × **fyzická osoba či fyzické osoby** - ve většině případů pedagogičtí pracovníci či bývalí vedoucí pracovníci veřejných škol a školských zařízení motivovaní dělat věci jinak, částečně po svém
 - × **neziskové organizace** (o.p.s., zapsané spolky) – zejména v oblasti speciálního školství
 - × **obchodní korporace (firmy)** – zejména v oblasti středního odborného a vyššího odborného školství (Škoda Auto a.s., Třinecké železářny a.s.)

× **osobní poznámka**

PODÍL „SOUKROMÉHO ŠKOLSTVÍ“

- × **doplňková část vzdělávací soustavy České republiky, která**
 - + **oživuje, rozšiřuje a zpestřuje** vzdělávací nabídku škol a školských zařízení veřejných
- × **není zpochybněno, že veřejné školy a školská zařízení jsou a vždy budou pilířem vzdělávací soustavy České republiky**, neboť jejich prostřednictvím naplňuje stát a územní samosprávné celky právo každého na vzdělání zaručené Listinou základních práv a svobod
- × vztah k veřejným zřizovatelům – obce x kraje

Podíl počtu dětí, žáků a studentů v soukromých školách na jejich celkovém počtu (školní rok 2015/2016) Zdroj: MŠMT	
mateřské školy	3,1%
základní školy	1,15%
střední školy	12,9%
vyšší odborné školy	20,7%
základní umělecké školy	6,3%

POSTAVENÍ SOUKROMÉHO ŠKOLSTVÍ

- ✖ školy a školská zařízení zapsaná ve školském rejstříku při splnění shodných zákonných podmínek
- ✖ **poskytovatelé veřejné služby** (§ 2 odst. 3 školského zákona)
- ✖ v zásadě zcela shodné zákonné podmínky pro účastníky vzdělávání z důvodu jejich právní jistoty:
 - + RVP – ŠVP
 - + podmínky odborné kvalifikace pedagogických pracovníků
 - + vedení správního řízení ve věcech dotýkajících se práva na vzdělání
 - + inspekční činnost České školní inspekce
- ✖ věcně důvodné odlišnosti:
 - + systém financování soukromého školství ze státního rozpočtu – zákon č. 306/1999 Sb. – procentní podíl z normativu; vázán v části tzv. zvýšení dotace na kvalitativní kritéria a podmínku neziskovosti
 - + úplata za poskytované vzdělávání a školské služby – může být stanovena i tam, kde je veřejné školství bezúplatné; bez omezení výše
 - + odměňování zaměstnanců mzdou, nikoliv platem

MOTIVACE ŽÁKŮ A JEJICH RODIČŮ PŘI VÝBĚRU „SOUKROMÉ“ ŠKOLY

1. zřizovatel školy není podstatný
2. pozitivní motivace – kvalita dané školy (výsledky vzdělávání, metody a formy vzdělávání, počet žáků ve třídě)
3. negativní motivace – nespokojenost s veřejnými školami v okolí
4. účelový přístup („maturita zadarmo“)???

SDRUŽENÍ SOUKROMÝCH ŠKOL ČECH, MORAVY A SLEZSKA

- je jedinou, na dobrovolném základě postavenou, asociací sdružující soukromé školy a školská zařízení v České republice
- uplatňuje aspekt kvality poskytovaných vzdělávacích služeb a neziskovosti jako podmínku členství
- je aktivním členem:
 - Unie zaměstnavatelských svazů České republiky
 - Unie školských asociací České republiky – CZESHA
- cca 280 členů
- komorový princip

Děkuji za pozornost

Pavla Katzová, tajemnice Sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska

www.soukromeskoly.cz